

Punkt 8.

Drøftelse af temaer til innovationspulje 2019

2018-073425

Forvaltningsledelsen indstiller til Ældre- og Handicapudvalget

at drøfte de foreslåede temaer og prioritere 2-4 temaer.

at drøfte om temaerne rammer de politiske ønsker til innovationsarbejde i forvaltningen i 2019, eller der er ønsker om supplerende temaer.

Beslutning:

Drøftedes.

Følgende 4 temaer prioriteres:

- "Afbureaukratisering og større sammenhænge"
- "Nye måder at møde borgere på"
- "Ensomhed og styrkelse af det sociale liv" samt
- "sociale investeringer".

Temaet "Borgerinddragelse" forudsættes at være en naturlig del af de fire temaer.

Sagsbeskrivelse

Innovationspuljen har eksisteret siden 2013 og igennem tiden er ca. 60 projekter blevet tilgodeset gennem puljen på 7 mio. kr. årligt.

Innovationspuljeprojekterne har,

1. Givet mere effekt, end det vi allerede gør i driften i dag.
2. Været målrettet kerneopgaven.
3. Givet værdi på tværs, til gavn for flere institutioner eller afdelinger i ÆH Forvaltningen.
4. Været nytænkende og innovative.

Forvaltningsledelsen har godkendt en ny model for innovationspuljen som betyder, at der sættes fokus på færre og større projekter inden for politisk prioriterede temaer. Derudover styrkes fokus på innovationsfremmende tiltag, systematisk evaluering samt gevinstrealisering og spredning af de projekter, der har vist effekt på en eller flere af de ovennævnte bundlinjer. I den forbindelse med den nye model for innovationspuljen, skal der således ske en drøftelse af det kommende års politiske prioriterede temaer. For fremtiden vil innovationsprojekter der rammer inden for temaerne blive prioriteret højt i den endelige beslutning om tildeling af midler fra innovationspuljen.

Nedenfor 5 temaer til drøftelse.

Afbureaukratisering og større sammenhæng

I den kommunale verden er registrering og dokumentation en uundgåelig del af hverdagen. Sådan må det nødvendigvis være, når vi som forvaltning skal og vil have styr på patientsikkerhed, GDPR, samtykkeerklæringer, visitation af hjælp mm.

Derfor skal dokumentation og registrering altid foregå effektivt og intelligent – til gavn for både borgere og forvaltningens medarbejdere, som i høj grad motiveres af at gøre en forskel i borgernes liv.

Kunstig intelligens og automatisering er et eksempel på nye måder at arbejde med effektivisering af arbejdsgange. Der kan f.eks. være tale om robotter som håndterer overgang af data fra et system til et andet, genoptræningsredskaber, der automatisk monitorerer og dokumenterer borgeres udvikling eller algoritmer der kan forudsige hvilke borgere, som vil have særligt gavn af en specifik indsats. Kunstig intelligens og automatisering kan således bidrage med alt fra reduktion af dobbeltregistrering til understøttelse af faglige beslutninger. Forhold som alle kan være med til at skabe effektive og intelligente arbejdsgange og dermed frigive tid.

Udviklingen går stærkt og Aalborg Kommune har allerede gjort forskellige erfaringer på området – men potentialet er stadig stort.

Nye måder at møde borgeren på

I disse år oplever vi i stigende grad, at borgere vægter fleksibilitet og selvstændighed højt. Det kan dog være svært at tilgodese dette, hvis man har behov for at hjemmeplejen kommer forbi tre gange dagligt, f.eks. i forbindelse med indtag af medicin eller som aflastning for, at en rask ægtefælle kan forlade sin syge ægtefælle nogle timer for, at varetage de almindelige hverdagsbegivenheder. I praksis vil denne situation for mange betyde, at de en stor del af dagen vil være bundet til hjemmet. Samtidig betyder den demografiske udvikling, at der er pres på den kommunale ældrepleje – et pres som blandt andet vil resultere i mere tid på vejene hos både hjemmesyge- og hjemmepleje.

I forhold til begge udfordringer kan nye teknologier, som videokommunikation, sensor- og robotteknologi være nye måder at møde borgeren på. Teknologien er nu så udviklet og driftsstabil, at det er mere sikkert, at anvende disse teknologier, der kan supplere de traditionelle ydelser, hvor en medarbejder kommer på besøg i hjemmet.

Mange kommuner, inklusiv Aalborg, har allerede gjort erfaringer med videokommunikation. I nogle kommuner har fokus været på kommunikation mellem borger og fx hjemmepleje, andre steder har fokus været på intern kommunikation – fx mellem sygepleje og hjemmepleje.

Sensorteknologien kan skabe en tryghed og sikkerhed for borgeren, så det bliver lettere at varetage et normalt hverdagsliv.

For at realisere det fulde potentiale ved de nye teknologier, er det nødvendigt med en fælles løsning for hele organisationen. En løsning, som både indeholder muligheder for intern og ekstern kommunikation, muligheder for integration med måleudstyr – f.eks. til blodtryksmåling og anvendelse af sensorteknologi der kan skabe tryghed og sikkerhed for borgeren.

Ensomhed og styrkelse af det sociale liv

Ensomhed og isolation er et betydeligt samfundsproblem. Den seneste folkesundhedsundersøgelse viser at ensomhed er et udbredt problem blandt den ældre del af befolkningen.

At leve i ensomhed har lige så stor negativ indflydelse på sundhed som at leve med misbrug. For den enkelte er ensomhed lig med lavere livskvalitet. For samfundet medfører ensomhed en hurtigere og mere massiv efterspørgsel på støtte og omsorg. Problematikken findes på både handicapområdet og på ældreområdet. Begge steder kan det være svært for den enkelte at finde relevante fællesskaber at indgå i. Ensomhedsproblematikken kan ikke løses af de fagprofessionelle. Men som forvaltning kan vi understøtte etableringen af ikke-professionelle fællesskaber – til gavn for både den enkelte og for samfundet. Vi kan f.eks. gøre det nemmere for borgere og støttepersoner at få overblik over foreninger og tilbud, der passer til den enkelte. Vi kan arbejde med at gøre aktivitetscentrene attraktive for en endnu bredere målgruppe og vi kan sikre en intelligent anvendelse af kommunale bygninger, som kan understøtte fællesskaber – f.eks. som på Fremtidens Plejehjem, hvor både restaurant og IT-cafe skaber liv og understøtter interaktion mellem plejehjemsbeboere og den omgivende verden.

Borgerinddragelse

I fremtidens offentlige sektor skal borgerne i endnu højere grad sættes i centrum. Der skal styres efter hvad der skaber værdi for borgerne. Borgeren i centrum er derfor også et af de centrale pejlemærker i ledelseskommisionens nyligt offentliggjorte rapport. Her peges på at offentlige virksomheder, som traditionelt har haft fokus på styring efter budget og aktivitets- og proceskrav, nu i langt højere grad skal styre efter værdi og effekt for borgeren. Dette indebærer at indsamle systematisk viden om borgernes oplevelser, behov og præferencer.

Men at sætte borgerne i centrum er lettere sagt end gjort. Hvis ambitionen skal indfris forudsætter det, at vi finder nye innovative måder, at inddrage borgerne på. Dette skal ske på såvel det individuelle niveau, hvor borgerens inddrages direkte i sit eget forløb, som på det organisatoriske niveau, hvor vi inddrager borgerne i udvikling af vores ydelser og strategier. Udfordringen er, at forskellige emner vil involvere forskellige borgere og derfor kalde på forskellige typer af inddragelse.

Vi skal derfor finde metoder til borgerinddragelse, som både kan anvendes i mange forskellige situationer. Lige fra når vi arbejder med langsigtede temaer som styrkelse af det nære sundhedsvæsen til når vi mere konkret skal øge brugervenligheden på vores hjemmeside. Hvis det skal lykkes, skal der derfor udvikles og testes konkrete metoder til borgerinddragelse.

Sociale Investeringer

Kommunerne løfter et stort samfundsansvar i forhold til at tilbyde og finansiere indsatser overfor især samfundets svageste borgere. Udgangspunktet er, at kommunerne har en forpligtigelse ift. at understøtte borgerne på de områder, hvor de har behov for hjælp. Derfor tilbyder vi fx hjemmehjælp til ældre, rehabilitering efter indlæggelser, hjælp til borgere med sociale handicap, med videre.

En del af den måde vi tænker indsatser på, kan siges at være reaktiv - når der opstår et behov, følger der en indsats. Sådan vil det i vid udstrækning også være fremover. Men der er i stigende grad også fokus på at agere proaktivt og følge op på effekt. Dette er et fokus som ligger i naturlig forlængelse af forvaltnings vision om at fremme borgernes mulighed for at leve en selvstændig tilværelse. Det proaktive og effektbaserede fokus vil dog kunne skærpes yderligere ved at anlægge et socialt investeringsperspektiv. En tankegang som medfører, at sociale indsatser i højere grad opfattes som investeringer. Investeringer i borgernes mulighed for at leve en selvstændig tilværelse til gavn for både borgeren og den kommunale økonomi.

At se kommunale indsatser som investeringer åbner for en række muligheder, f.eks. samarbejde med

pensionskasser eller andre interessenter. Samarbejdet eksisterer allerede på andre områder. Når der eksempelvis opføres nye plejehjem vil boligselskaber ofte optræde som investorer. For kommunerne er dette en nødvendig saltvandsindsprøjtning, når der skal bygges nye tidssvarende plejehjem. For boligselskaberne er det en langsigtet og økonomisk ansvarlig investering. På samme måde kan man forestille sig, at f.eks. pensionskasser vil kunne deltage i finansieringen af sociale indsatser, f.eks. indsatser ift. reduktion af sygefravær, borgerstyret personlig assistance eller misbrugsbehandling. Hvis indsatsen er succesfuld (dvs. hvis sygefraværet reduceres, hvis borgen tilegner sig kompetencer, der reducerer behovet for assistance eller kommer ud af sit misbrug) vil investoren få del i den økonomiske gevinst kommunen realiserer som følge af indsatsen.

For kommunerne vil et sådant samarbejde blandt andet bidrage til; reduktion af økonomisk usikkerhed, adgang til kompetencer og øget mulighed for at fortage indsatser, hvor effekten er ukendt og/eller først sker på lang sigt.

Sociale investeringer gennemføres allerede nu i flere skandinaviske lande. I Danmark har flere pensionskasser udvist interesse for mulighederne og der arbejdes på nationalt plan med at indrette lovgivning, der understøtter gennemførelsen af sociale investeringer. Det vurderes, at den investeringsmæssige tankegang rummer et stort potentiale og at det allerede i dag vil være muligt at adoptere dele af tankegangen, fx i de aftaler forvaltningen indgår med eksterne leverandører.

Tidsplan:

03.10.18	Forvaltningsledelsen
10.10.18	Ældre- og Handicapudvalget